

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
Національна безпека та державна охорона
УДК 351.74(477)

Скриньковський Руслан Миколайович

*кандидат економічних наук, професор
Львівський університет бізнесу та права*

Skrynkovskyi Ruslan

*PhD in Economics, Professor
Lviv University of Business and Law
ORCID: 0000-0002-2180-8055*

**УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОХОРОНИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ
БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ
THE DEPARTMENT OF THE STATE PROTECTION OF UKRAINE AS
A SUBJECT OF THE FIGHT AGAINST TERRORISM**

***Анотація.** Вступ. Тероризм є глобальною загрозою, що посягає на життя людей та національну безпеку держав. Країни створюють національні системи протидії цьому явищу, визначаючи відповідні заходи та суб'єктів, відповідальних за боротьбу з тероризмом. Актуальність дослідження зумовлена російсько-українською війною, в ході якої тероризм, воєнні злочини, злочини геноциду, а також гібридні методи і засоби ведення війни використовуються як інструменти збройної агресії російської федерації проти України та для підриву її національної безпеки з метою знищення Українського народу.*

***Мета.** Метою статті є визначення ролі та місця Управління державної охорони України у антитерористичній системі України, а також покращення ефективності його діяльності у контексті забезпечення національної безпеки та протидії тероризму.*

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) література, яка стосується Управління державної охорони України (далі – УДО України) в загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю; 2) Конституція України, Закони України, Укази Президента України накази УДО України, а також думки співробітників, матеріали Служби безпеки України та УДО України.

У процесі дослідження використано формально-юридичний і порівняльно-правовий методи, а також інші загальнонаукові та спеціальні методи.

Результати. Встановлено, що УДО України, у складі сектору безпеки і оборони, відіграє важливу роль у антитерористичній системі України, виступаючи спеціальним суб'єктом боротьби з тероризмом, що безпосередньо здійснює антитерористичну діяльність у межах своєї компетенції (бере участь в операціях з припинення терористичних актів, спрямованих проти посадових осіб та об'єктів, охорону яких доручено підрозділам УДО України і визначено законодавством України).

Обґрунтовано, що підвищення ефективності функціонування УДО України значною мірою залежить від внутрішньої структурної оптимізації, міжвідомчої координації та взаємодії, оперативного обміну інформацією та впровадження сучасних технологій. В умовах воєнного стану особливої актуальності набувають питання підвищення рівня підготовки, бойової та мобілізаційної готовності особового складу (кадрів) УДО України, зміцнення матеріально-технічної бази УДО України, а також удосконалення нормативно-правової бази України, що регулює антитерористичну діяльність. Комплексний підхід до врахування та вирішення цих окремих проблемних аспектів сприятиме зміцненню національної безпеки та забезпеченню ефективної протидії тероризму.

Перспективи. У перспективі доцільно дослідити механізми покращення міжвідомчої координації та взаємодії сил безпеки для

посилення боротьби з тероризмом в Україні.

Ключові слова: військовослужбовці, Управління державної охорони України, тероризм, терористичні акти, державна охорона в Україні, антитерористична система України, органи державної влади, безпека посадових осіб, національна безпека України, Конституція України, закони України.

Summary. *Introduction. Terrorism is a global threat that threatens people's lives and the national security of states. Countries create national systems to counter this phenomenon, identifying appropriate measures and entities responsible for combating terrorism. The relevance of the study is due to the russian-Ukrainian war, during which terrorism, war crimes, crimes of genocide, as well as hybrid methods and means of warfare are used as tools of armed aggression of the russian federation against Ukraine and to undermine its national security with the aim of destroying the Ukrainian people.*

Purpose. The purpose of the article is to determine the role and place of the Department of the State Protection of Ukraine in the anti-terrorist system of Ukraine, as well as to improve the effectiveness of its activities in the context of ensuring national security and countering terrorism.

Materials and methods. The materials of the study are: 1) literature related to the Department of the State Protection of Ukraine in the nationwide system of combating terrorist activities; 2) the Constitution of Ukraine, Laws of Ukraine, Decrees of the President of Ukraine, orders of the Department of the State Protection of Ukraine, as well as opinions of employees, materials of the Security Service of Ukraine and the Department of the State Protection of Ukraine.

In the research process, formal legal and comparative legal methods were used, as well as other general scientific and special methods.

Results. It has been established that the Department of the State

Protection of Ukraine, as part of the security and defense sector, plays an important role in the anti-terrorist system of Ukraine, acting as a special entity in the fight against terrorism, which directly carries out anti-terrorist activities within its competence (participates in operations to stop terrorist acts directed against officials and objects, the protection of which is entrusted to the units of the Department of the State Protection of Ukraine and determined by the legislation of Ukraine).

It is substantiated that increasing the efficiency of the functioning of the Department of the State Protection of Ukraine largely depends on internal structural optimization, interdepartmental coordination and interaction, operational information exchange and the introduction of modern technologies. In conditions of martial law, the issues of increasing the level of training, combat and mobilization readiness of personnel (cadres) of the Department of the State Protection of Ukraine, strengthening the material and technical base of the Department of the State Protection of Ukraine, as well as improving the regulatory and legal framework of Ukraine regulating anti-terrorist activities become particularly relevant. A comprehensive approach to taking into account and solving these individual problem aspects will contribute to strengthening national security and ensuring effective counteraction to terrorism.

Prospects. In the future, it is advisable to explore mechanisms for improving interdepartmental coordination and interaction of security forces to strengthen the fight against terrorism in Ukraine.

Key words: *servicemen, Department of the State Protection of Ukraine, terrorism, terrorist acts, state protection of Ukraine, anti-terrorist system of Ukraine, government authorities, security of officials, national security of Ukraine, Constitution of Ukraine, laws of Ukraine.*

Постановка проблеми. Тероризм (англ. terrorism) є глобальною загрозою сучасності, що посягає не лише на життя окремих громадян і

людей, посадових осіб та об'єкти, охорону яких забезпечують спеціальні підрозділи державної охорони відповідно до законодавства, а й на національну безпеку будь-якої держави. Кожна країна створює власну загальнодержавну систему боротьби з цим суспільно небезпечним явищем, визначаючи відповідні заходи для запобігання, протидії та покарання, а також коло суб'єктів, відповідальних за забезпечення національної безпеки в цьому напрямі. Урахування цих факторів стало підставою для вибору теми дослідження.

Це дослідження набуває особливої важливості в контексті злочинної російсько-української війни, у якій тероризм, воєнні злочини, злочини геноциду, а також гібридні методи і засоби ведення війни активно використовуються керівництвом російської федерації як інструменти підризу національної безпеки України з метою знищення Українського народу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (стан опрацювання проблематики). Актуальні та важливі аспекти цієї проблеми частково досліджують такі військовослужбовці та вчені-юристи, як М. Ковалів, М. Микитюк, Д. Павлов, О. Павлюк, С. Петков, Р. Радзієвський, В. Середа, Л. Сопільник, М. Удовик, Б. Шамрай, А. Юрков та інші.

За результатами дослідження теорії та практики, а також з урахуванням думок співробітників Служби безпеки України (Р. Козяра, В. Гудими), з'ясовано, що питання забезпечення національної безпеки та протидії тероризму, які стосуються ролі й особливостей діяльності Управління державної охорони України (далі – УДО України) у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю, потребують додаткового дослідження та уваги. Ці аспекти є надзвичайно актуальними в контексті злочинної російсько-української війни та нових викликів і загроз.

Мета статті. Метою статті є визначення ролі та місця УДО України

у антитерористичній системі України, а також покращення ефективності його діяльності у контексті забезпечення національної безпеки та протидії тероризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Так, відомо, що антитерористичну діяльність (англ. counterterrorism activities) вперше було регламентовано в рамках прийняття Конвенції про відкрите море 1958 року [1; 2]. Цей міжнародний документ містив положення, що стосуються боротьби з піратством, яке в певних випадках (як за змістом, так і за формою) може мати ознаки тероризму. У сфері авіації (щодо антитерористичної діяльності у повітряному просторі) було прийнято Конвенцію про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 року [3], а також Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації, 1971 року [4]. Обидва ці документи [3; 4] встановили міжнародні механізми системи захисту авіаційного простору. Водночас важливими кроками у розвитку міжнародного законодавства стали й інші конвенції, спрямовані на запобігання тероризму в багатьох сферах. У 2007 році набрала чинності Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму [1; 5]. Ці міжнародні заходи стали основою для подальшої співпраці між державами в боротьбі з тероризмом на національному, регіональному, глобальному рівнях у різних сферах. Такі міжнародні ініціативи сприяють розвитку системи глобальної безпеки [1].

В Україні антитерористична діяльність регулюється низкою нормативно-правових актів, серед яких особливе значення мають: Закон України «Про боротьбу з тероризмом» [6], Кримінальний кодекс України [7–9], Указ Президента України «Про Концепцію боротьби з тероризмом в Україні» від 05.03.2019 р. № 53/2019 [10], а також ряд спеціальних законів, що визначають компетенцію (завдання) та функції суб'єктів боротьби з тероризмом. Зокрема, це Закон України «Про Службу безпеки України»

(ст. 2) від 25.03.1992 р. № 2229-XII (із змінами) [11–13], Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» (ст. 12) від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР (із змінами) [13–15] та інші. Ці (вищезазначені) нормативно-правові акти (документи) встановлюють не лише правові та організаційні засади для попередження (запобігання), виявлення, припинення (усунення причин і умов) та мінімізації наслідків тероризму (терористичної діяльності), але й визначають основи для забезпечення ефективної, результативної міжвідомчої взаємодії суб'єктів, які у межах своєї компетенції беруть участь у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

Нагадаємо, що у Законі України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами) [6] термін «тероризм» визначається як «суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей» (ст. 1 цього Закону) [6]. Водночас у цьому Законі [6] під терористичним актом розуміється злочинне діяння, що виражається у використанні (застосуванні) зброї, здійсненні вибуху, вчинення підпалу чи інших дій, відповідальність за які встановлена ст. 258 Кримінального кодексу України [6; 7]. Поряд із тим, не потрібно забувати, що терористична діяльність включає також пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, популяризацію ідеології «руського міра», збройну агресію російської федерації як держави-спонсора тероризму, держави-терориста та держави-агресора проти України та Українського народу [6; 16–18]. З огляду на різноманітність форм терористичних загроз безпеці держави, важливою є чітка класифікація таких діянь у законодавчому полі.

Згідно із Законом України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами) [6], визначено дві категорії суб'єктів боротьби з тероризмом в антитерористичній системі України: 1) спеціальні суб'єкти — суб'єкти боротьби з тероризмом, що безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції; 2) загальні суб'єкти — суб'єкти боротьби з тероризмом, які, у разі необхідності, залучаються до проведення заходів (загальних, спеціальних), пов'язаних із попередженням (запобіганням), виявленням, припиненням (усуненням причин і умов) та мінімізацією наслідків терористичної діяльності за погодженням із керівниками відповідних державних органів (ст. 4 цього Закону) [6; 19] (рис. 1).

Рис. 1. Антитерористична система України

Джерело: матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України [19]

Ці дві категорії суб'єктів боротьби з тероризмом в антитерористичній системі України (див. рис. 1) забезпечують комплексний підхід до вирішення проблеми тероризму. Для досягнення максимальної ефективності (бажаного результату) необхідна тісна та ефективна міжвідомча взаємодія суб'єктів, які в межах своєї компетенції здійснюють заходи, спрямовані на боротьбу з тероризмом в Україні. Важливо також врахувати досвід, здобутий у цьому напрямі під час злочинної російсько-української війни. Тільки злагоджена та системна взаємодія між усіма суб'єктами боротьби з тероризмом може забезпечити належний рівень безпеки та ефективності в боротьбі з тероризмом.

До спеціальних суб'єктів боротьби з тероризмом, поряд із Службою безпеки України (головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю —антитерористичній системі України), Національною поліцією, МВС України, Міністерством оборони України, центральними органами виконавчої влади, що відповідають за формування, реалізацію та розвиток державної політики у сферах цивільного захисту, захисту державного кордону та виконання кримінальних покарань, Збройними Силами України та Національною гвардією України, входить і Управління державної охорони України (ст. 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами) [6]).

Управління державної охорони України (далі – УДО України) [14–17] як правоохоронний орган спеціального призначення, що входить до складу сектору безпеки і оборони України (згідно зі ст. 12 Закону України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 р. № 2469-VIII, із змінами [20; 21]), відповідно до покладених на нього завдань (визначених Законом України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР, із змінами [14]), під час реалізації заходів (здійснення) державної охорони взаємодіє також

з органами безпеки іноземних держав і бере участь у заходах (загальних, спеціальних), спрямованих на боротьбу з тероризмом (в операціях з припинення терористичних актів, спрямованих проти посадових осіб та об'єктів, охорону яких доручено підрозділам УДО України і визначено законодавством України [6; 14; 19; 22; 23] (рис. 2). Зазначена взаємодія виступає одним із ключових елементів у зміцненні національної системи безпеки та оборони, забезпечуючи належний рівень готовності до нейтралізації актуальних загроз у сфері тероризму.

Рис. 2. Управління державної охорони України: керівництво, структура та функції

Джерело: Мілітарі Медіа Центр (Military Media Center) [24]

У контексті рис. 2 структуру УДО України умовно можна поділити на два основні напрямки. Перший напрямок (1) охоплює підрозділи, що безпосередньо відповідають за безпеку органів державної влади та посадових осіб України. До нього належать підрозділи особистої охорони та охорони об'єктів. Другий напрямок (2) включає підрозділи, які забезпечують підтримку співробітникам (військовослужбовцям) УДО України під час здійснення державної охорони. До нього входять підрозділи, що займаються плануванням охоронних заходів, оперативним та інформаційним забезпеченням, кінологічною діяльністю, виявленням і протидією БПЛА, а також снайперською (контрснайперською) діяльністю. Крім того, до цього напрямку (2) належать підрозділи з питань інформаційної безпеки та кіберзахисту, бойові спецпідрозділи (розвідки, безпеки й оборони), підрозділи міжнародного співробітництва та стратегічних комунікацій. Не менш важливими є підрозділи, відповідальні за логістику, кадрові питання та інші функції підтримки. До структури УДО України також входять Центр професійної підготовки (підготовки фахівців з безпеки), що здійснює первинну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації співробітників (кадрів) УДО України, і Центр психологічного забезпечення, який сприяє зміцненню психологічної стійкості військовослужбовців [15; 25]. Оптимізація структури УДО України має ґрунтуватися на чіткому розмежуванні функціональних обов'язків підрозділів обох напрямків і посиленні координації та взаємодії між ними з метою підвищення ефективності здійснення державної охорони.

Антитерористичну діяльність (операції, спрямовані на припинення терористичних актів, зокрема тих, що становлять загрозу посадовим особам та об'єктам, охорону яких забезпечують підрозділи УДО України) необхідно будувати на комплексі методів силового та несилового характеру, з урахуванням специфіки безпекової ситуації в державі.

Ефективність таких заходів значною мірою залежить від міжвідомчої координації, взаємодії та оперативного обміну інформацією. Координація фокусується на узгодженні дій, а взаємодія — на безпосередньому обміні та співпраці. Залучення сучасних технологій має значний потенціал для вдосконалення антитерористичної діяльності та підвищення її результативності. Актуальним залишається також питання підвищення рівня бойової та мобілізаційної готовності особового складу (кадрів) УДО України в умовах воєнного стану, під час російсько-української війни; удосконалення матеріально-технічної та навчальної баз УДО України; захист прав (державний захист) військовослужбовців та членів їх сімей [26–33] тощо. Крім того, важливим є вдосконалення законодавчої та нормативно-правової бази України, що регулює антитерористичну діяльність. Це забезпечить ефективне застосування сил і засобів у боротьбі з тероризмом на всіх етапах організаційної взаємодії суб'єктів боротьби з тероризмом в антитерористичній системі України.

І насамкінець, підтримуємо слова, виголошені Президентом України В. Зеленським під час вітання особового складу та ветеранів УДО України, акцентуючи на значущості їхньої ролі в умовах поточної ситуації, зокрема такими: «В умовах війни ваша місія стала ще важливішою. Ви забезпечуєте безпеку посадових осіб та органів державної влади, які сьогодні є цілями номер один для ворога. Ви довели, що здатні реагувати на нові виклики, протидіяти загрозам і впроваджувати якісні зміни. ... Схиляємо голови перед пам'яттю героїв, які віддали своє життя за Україну. Упевнений, що військовослужбовці Управління державної охорони України будуть і надалі стояти на захисті інтересів нашої держави. ... Слава Україні!» (15.01.2025) [34].

Висновки. Управління державної охорони України, у складі (частина) сектору безпеки і оборони, відіграє важливу роль у антитерористичній системі України, виступаючи спеціальним суб'єктом

боротьби з тероризмом, що безпосередньо здійснює антитерористичну діяльність у межах своєї компетенції (бере участь в операціях з припинення терористичних актів, спрямованих проти посадових осіб та об'єктів, охорону яких доручено підрозділам УДО України і визначено законодавством України).

Підвищення ефективності функціонування УДО України значною мірою залежить від внутрішньої структурної оптимізації, міжвідомчої координації та взаємодії, оперативного обміну інформацією та впровадження сучасних технологій. В умовах воєнного стану особливої актуальності набувають питання підвищення рівня підготовки, бойової та мобілізаційної готовності особового складу (кадрів) УДО України, зміцнення матеріально-технічної бази УДО України, а також удосконалення нормативно-правової бази України, що регулює антитерористичну діяльність. Комплексний підхід до врахування та вирішення цих окремих проблемних аспектів сприятиме зміцненню національної безпеки та забезпеченню ефективної протидії тероризму.

У перспективі доцільно дослідити механізми покращення міжвідомчої координації та взаємодії сил безпеки для посилення боротьби з тероризмом в Україні.

Література

1. Целуйко М. Є. Антитерористична діяльність. *Велика українська енциклопедія*. URL: https://vue.gov.ua/Антитерористична_діяльність (дата звернення: 30.03.2025).
2. Конвенція про відкрите море 1958 року. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/hsea.pdf (дата звернення: 30.03.2025).
3. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text

(дата звернення: 30.03.2025).

4. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text (дата звернення: 30.03.2025).

5. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму 2007 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text (дата звернення: 30.03.2025).

6. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

7. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

8. *Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар. I том. Станом на 17 лютого 2025 року* / Авт. колектив: Бандурка О. М., Бесчастний В. М., Бортняк В. А., Скриньковський Р. М. та інші; За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2025. 708 с.

9. *Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар. II том. Станом на 17 лютого 2025 року* / Авт. колектив: Бандурка О. М., Бесчастний В. М., Бортняк В. А., Скриньковський Р. М. та інші; За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2025. 752 с.

10. Про Концепцію боротьби з тероризмом в Україні: Указ Президента України від 05.03.2019 р. № 53/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

11. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

12. Служба Безпеки України. Історія, сучасний стан, основні нормативні акти, коментарі і роз'яснення / Укл.: М. І. Ануфрієв, І. М. Копотун, І. М. Коропатнік, О. В. Кривенко, Ю. Б. Курилюк, С. В. Петков. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 560 с.

13. Скриньковський Р. М. Взаємодія Служби безпеки України та Управління державної охорони України у забезпеченні національної безпеки України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2024. № 10(80). С. 52–61. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-10-10273>.

14. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-вр#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

15. Микитюк М. А. *Державна охорона в Україні: адміністративно-правове регулювання*: монографія. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2018. 472 с.

16. Скриньковський Р. М., Козяр Р. Я., Петков С. В., Хитра О. Л., Комісаров О. Г. Державна охорона посадових осіб в Україні в умовах воєнного стану. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2023. № 5(63). С. 109–119. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8867>.

17. Скриньковський Р. М., Козяр Р. Я., Петков С. В., Хмиз М. В., Чистоклетов Л. Г. Державна охорона в Україні щодо глав іноземних держав та посадових осіб міжнародних організацій в умовах воєнного стану. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2023. № 6(64). С. 114–128. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-6-8998>.

18. Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-

терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну: Закон України від 22.05.2022 р. № 2265-IX (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-20#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

19. Антитерористичний центр при СБУ. *Матеріали офіційного вебсайту Служби безпеки України*. URL: <https://ssu.gov.ua/antyterorystychnyi-tsentr-pry-ssu> (дата звернення: 30.03.2025).

20. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

21. *Національна безпека України в умовах воєнного стану: загальна характеристика концепції; міжнародний аспект; нормативне регулювання; судова практика* / Укл.: Алієв Р. В., Джус О. А., Копотун І. М., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Петков В. П., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Шамрай Б. М., Юрков А. В. Київ: ВД «Професіонал», 2024. 480 с.

22. Інструкція з організації та порядку дій Управління державної охорони України за рівнями терористичних загроз: Затверджено Наказом Управління державної охорони від 30.06.2016 р. № 185 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1037-16#Text> (дата звернення: 30.03.2025).

23. Скриньковський Р. М., Ковалів М. В., Єсімов С. С., Перепелиця А. В. Правове регулювання протидії використанню інформаційно-комунікаційних технологій у терористичних цілях. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2024. № 8(49). С. 47–54. doi: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10267>.

24. Мілітарі Медіа Центр (Military Media Center): *Telegram-канал*

(медійний майданчик Сил безпеки та оборони України). URL: <https://t.me/militarymediacenter> (дата звернення: 30.03.2025).

25. Матеріали офіційного вебсайту Управління державної охорони України. URL: <https://do.gov.ua/> (дата звернення: 30.03.2025).

26. Президент представив колективу Управління державної охорони нового очільника. Матеріали офіційного веб-сайту Офісу Президента України. 24.06.2024. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-predstaviv-kolektivu-upravlinnya-derzhavnoyi-ohoro-91717> (дата звернення: 30.03.2025).

27. Скриньковський Р. М. Основні засади підготовки кадрів Управління державної охорони України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2024. № 9(79). С. 28–36. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-9-10258>.

28. Організація заходів з мобілізаційної підготовки та мобілізації за законодавством України / Авт. колектив: Боднарчук О. Г., Гаврик Ю. Г., Джус О. А., Євтушенко А. П., Конанчук О. М., Лошицький М. В., Пасіка С. П., Петков С. В., Приходько О. В., Скриньковський Р. М., Чемерис С. В., Шамрай Б. М.; За заг. ред. О. Г. Боднарчука, Київ: Юрінком Інтер, 2025. 256 с.

29. Мобілізація, військовий облік, призов: загальні питання; нормативно-правове регулювання; суб'єкти правозастосування; юридична відповідальність / Укл.: Боднарчук О. Г., Гаврик Ю. Г., Джус О. А., Комісаров О. Г., Коропатнік І. М., Лошицький М. В., Микитюк М. А., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Шамрай Б. М.; За заг. ред. Шамрая Б. М. Київ: ВД «Професіонал», 2025. 554 с.

30. Правовий режим воєнного стану в Україні: юридична суть правового режиму воєнного стану; обмеження основних прав і свобод людини під час дії воєнного стану; нормативна база та пов'язані нормативні акти; актуальна судова практика / Укл.: Бесчастний В. М.,

Джус О. А., Комісаров О. Г., Коропатнік І. М., Лошицький М. В., Микитюк М. А., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Шамрай Б. М.; За заг. ред. Шамрая Б. М. Київ: ВД «Професіонал», 2025. 468 с.

31. *Захист прав військовослужбовців та членів їх сімей* / Авт. колектив: Беспалько А. О., Джус О. А., Ковальський В. С., Макарова Т. П., Пасіка С. П., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Шамрай Б. М., Юрков А. В.; За заг. ред. С. В. Петкова, Київ: Юрінком Інтер, 2024. 428 с.

32. Скриньковський Р. М. Державний захист військовослужбовців Управління державної охорони України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2024. № 11(81). С. 30–35. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-11-10324>.

33. *Державні гарантії захисту соціальних прав військовослужбовців і членів їх сімей: загальний соціальний захист військовослужбовців і членів їх сімей; соціальний захист військовослужбовців і членів їх сімей в особливий період (зокрема під час воєнного стану); міжнародний аспект соціального захисту військовослужбовців (стандарти НАТО)* / Укл.: Джус О. А., Золотарьова М. К., Копотун І. М., Макарова Т. П., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Пасіка С. П., Петков С. В., Скриньковський Р. М., Сопільник Л. І., Чубенко А. Г., Шевченко А. М. Київ: ВД «Професіонал», 2023. 594 с.

34. Вітання Президента України особовому складу, ветеранам Управління державної охорони України. *Матеріали офіційного веб-сайту Офісу Президента України*. 15.01.2025. URL: <https://www.president.gov.ua/news/vitannya-prezidenta-ukrayini-osobovomu-skladu-veteranam-upra-95429> (дата звернення: 30.03.2025).

References

1. Tseluiko M. Ye. Antyterorystychna diialnist. *Velyka ukraïnska entsyklopediia*. URL: https://vue.gov.ua/Антитерористична_діяльність (date

of access: 30.03.2025).

2. Konventsiiia pro vidkryte more 1958 roku. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/hsea.pdf (date of access: 30.03.2025).

3. Konventsiiia pro borotbu z nezakonnym zakhoplenniam povitrianykh suden 1970 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text (date of access: 30.03.2025).

4. Konventsiiia pro borotbu z nezakonnymy aktamy, spriamovanymy proty bezpeky tsyvilnoi aviatsii 1971 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text (date of access: 30.03.2025).

5. Konventsiiia Rady Yevropy pro zapobihannia teroryzmu 2007 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text (date of access: 30.03.2025).

6. Pro borotbu z teroryzmozom: Zakon Ukrainy vid 20.03.2003 r. № 638-IV (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text> (date of access: 30.03.2025).

7. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 r. № 2341-III (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (date of access: 30.03.2025).

8. *Kryminalnyi kodeks Ukrainy. Naukovo-praktychnyi komentar. I tom. Stanom na 17 liutoho 2025 roku* / Avt. kolektyv: Bandurka O. M., Beschastnyi V. M., Bortniak V. A., Skrynkovskyy R. M. ta inshi; Za zah. red. Kopotuna I. M. Kyiv: Vyd. «Tsentr uchbovoi literatury», 2025. 708 s.

9. *Kryminalnyi kodeks Ukrainy. Naukovo-praktychnyi komentar. II tom. Stanom na 17 liutoho 2025 roku* / Avt. kolektyv: Bandurka O. M., Beschastnyi V. M., Bortniak V. A., Skrynkovskyy R. M. ta inshi; Za zah. red. Kopotuna I. M. Kyiv: Vyd. «Tsentr uchbovoi literatury», 2025. 752 s.

10. Pro Kontseptsiiu borotby z teroryzmozom v Ukraini: Ukaz Prezydenta

Ukrainy vid 05.03.2019 r. № 53/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019#Text> (date of access: 30.03.2025).

11. Pro Sluzhbu bezpeky Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 25.03.1992 r. № 2229-XII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (date of access: 30.03.2025).

12. *Sluzhba Bezpeky Ukrainy. Istoriia, suchasnyi stan, osnovni normatyvni akty, komentari i roziasnennia* / Ukl.: M. I. Anufriiev, I. M. Kopotun, I. M. Koropatnik, O. V. Kryvenko, Yu. B. Kuryliuk, S. V. Petkov. Kyiv. VD «Profesional», 2022. 560 s.

13. Skrynkovskyi R. M. Vzaiemodiia Sluzhby bezpeky Ukrainy ta Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy u zabezpechenni natsionalnoi bezpeky Ukrainy. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Iurydychni nauky»*. 2024. № 10(80). S. 52–61. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-10-10273>.

14. Pro derzhavnu okhoronu orhaniv derzhavnoi vlady Ukrainy ta posadovykh osib: Zakon Ukrainy vid 04.03.1998 r. № 160/98-BP (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-bp#Text> (date of access: 30.03.2025).

15. Mykytiuk M. A. *Derzhavna okhorona v Ukraini: administratyvno-pravove rehuliuvannia*: monohrafiia. Lviv. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki. 2018. 472 s.

16. Skrynkovskyi R. M., Koziar R. Ya., Petkov S. V., Khytra O. L., Komisarov O. H. Derzhavna okhorona posadovykh osib v Ukraini v umovakh voiennoho stanu. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Iurydychni nauky»*. 2023. № 5(63). S. 109–119. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8867>.

17. Skrynkovskyi R. M., Koziar R. Ya., Petkov S. V., Khmyz M. V., Chystokletov L. H. Derzhavna okhorona v Ukraini shchodo hlav inozemnykh derzhav ta posadovykh osib mizhnarodnykh orhanizatsii v umovakh voiennoho

stanu. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: «Iurydychni nauky»*. 2023. № 6(64). S. 114–128. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-6-8998>.

18. Pro zaboronu propahandy rosiiskoho natsytskoho totalitarnoho rezhymu, zbroinoi ahresii Rosiiskoi Federatsii yak derzhavy-terorysta proty Ukrainy, symboliky voiennoho vtorhnennia rosiiskoho natsytskoho totalitarnoho rezhymu v Ukrainu: Zakon Ukrainy vid 22.05.2022 r. № 2265-IX (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-20#Text> (date of access: 30.03.2025).

19. Antyterorystychnyi tsentr pry SBU. *Materialy ofitsiinoho vebсайtu Sluzhby bezpeky Ukrainy*. URL: <https://ssu.gov.ua/antyterorystychnyi-tsentr-pry-ssu> (date of access: 30.03.2025).

20. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 r. № 2469-VIII (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (date of access: 30.03.2025).

21. *Natsionalna bezpeka Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: zahalna kharakterystyka kontseptsii; mizhnarodnyi aspekt; normatyvne rehuliuвання; sudova praktyka* / Ukl.: Aliiev R. V., Dzhus O. A., Kopotun I. M., Koropatnik I. M., Mykytiuk M. A., Pavliuk O. O., Petkov V. P., Petkov S. V., Skrynkovskyy R. M., Shamrai B. M., Yurkov A. V. Kyiv: VD «Profesional», 2024. 480 s.

22. Instruktsiia z orhanizatsii ta poriadku dii Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy za rivniamy terorystychnykh zahroz: Zatverdzheno Nakazom Upravlinnia derzhavnoi okhorony vid 30.06.2016 r. № 185 (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1037-16#Text> (date of access: 30.03.2025).

23. Skrynkovskyy R. M., Kovaliv M. V., Yesimov S. S., Perepelytsia A. V. Pravove rehuliuвання protydii vykorystanniu informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u terorystychnykh tsiliakh. *Publichne administruvannia ta natsionalna bezpeka*. 2024. № 8(49). S. 47–54. doi:

<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-8-10267>.

24. Militari Media Tsentr (Military Media Center): *Telegram-kanal (mediynyi maidanchyk Syl bezpeky ta oborony Ukrainy)*. URL: <https://t.me/militarymediacenter> (date of access: 30.03.2025).

25. *Materialy ofitsiinoho veb-saitu Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy*. URL: <https://do.gov.ua/> (date of access: 30.03.2025).

26. Prezydent predstaviv kolektyvu Upravlinnia derzhavnoi okhorony novoho ochilnyka. *Materialy ofitsiinoho veb-saitu Ofisu Prezidenta Ukrainy*. 24.06.2024. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-predstaviv-kolektivu-upravlinnya-derzhavnoyi-ohoro-91717> (date of access: 30.03.2025).

27. Skrynkovskyy R. M. Osnovni zasady pidhotovky kadriv Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Seriya: «Iurydychni nauky»*. 2024. № 9(79). S. 28–36. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-9-10258>.

28. *Orhanizatsiia zakhodiv z mobilizatsiinoi pidhotovky ta mobilizatsii za zakonodavstvom Ukrainy* / Avt. kolektyv: Bodnarchuk O. H., Havryk Yu. H., Dzhus O. A., Yevtushenko A. P., Konanchuk O. M., Loshytskyi M. V., Pasika S. P., Petkov S. V., Prykhodko O. V., Skrynkovskyy R. M., Chemerys S. V., Shamrai B. M.; Za zah. red. O. H. Bodnarchuka, Kyiv: Yurinkom Inter, 2025. 256 s.

29. *Mobilizatsiia, viiskovyi oblik, pryzov: zahalni pytannia; normatyvno-pravove rehuliuvannia; subiekty pravozastosuvannia; yurydychna vidpovidalnist* / Ukl.: Bodnarchuk O. H., Havryk Yu. H., Dzhus O. A., Komisarov O. H., Koropatnik I. M., Loshytskyi M. V., Mykytiuk M. A., Petkov S. V., Skrynkovskyy R. M., Shamrai B. M.; Za zah. red. Shamraia B. M. Kyiv: VD «Profesional», 2025. 554 s.

30. *Pravovyi rezhym voiennoho stanu v Ukraini: yurydychna sut pravovoho rezhyму voiennoho stanu; obmezhenia osnovnykh prav i svobod liudyny pid chas dii voiennoho stanu; normatyvna baza ta poviazani normatyvni*

akty; aktualna sudova praktyka / Ukl.: Beschastnyi V. M., Dzhush O. A., Komisarov O. H., Koropatnik I. M., Loshytskyi M. V., Mykytiuk M. A., Petkov S. V., Skrynkovskyi R. M., Shamrai B. M.; Za zah. red. Shamraia B. M. Kyiv: VD «Profesional», 2025. 468 s.

31. *Zakhyst prav viiskovosluzhbovtziv ta chleniv yikh simei* / Avt. kolektyv: Beshpalko A. O., Dzhush O. A., Kovalskyi V. S., Makarova T. P., Pasika S. P., Petkov S. V., Skrynkovskyi R. M., Shamrai B. M., Yurkov A. V.; Za zah. red. S. V. Pietkova, Kyiv: Yurinkom Inter, 2024. 428 s.

32. Skrynkovskyi R. M. Derzhavnyi zakhyst viiskovosluzhbovtziv Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Seriya: «Iurydychni nauky»*. 2024. № 11(81). S. 30–35. doi: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-11-10324>.

33. *Derzhavni harantii zakhystu sotsialnykh prav viiskovosluzhbovtziv i chleniv yikh simei: zahalnyi sotsialnyi zakhyst viiskovosluzhbovtziv i chleniv yikh simei; sotsialnyi zakhyst viiskovosluzhbovtziv i chleniv yikh simei v osoblyvyi period (zokrema pid chas voiennoho stanu); mizhnarodnyi aspekt sotsialnoho zakhystu viiskovosluzhbovtziv (standarty NATO)* / Ukl.: Dzhush O. A., Zolotarova M. K., Kopotun I. M., Makarova T. P., Mykytiuk M. A., Pavliuk O. O., Pasika S. P., Petkov S. V., Skrynkovskyi R. M., Sopilnyk L. I., Chubenko A. H., Shevchenko A. M. Kyiv: VD «Profesional», 2023. 594 s.

34. Vitannia Prezydenta Ukrainy osobovomu skladu, veteranam Upravlinnia derzhavnoi okhorony Ukrainy. *Materialy ofitsiinoho veb–saitu Ofisu Prezydenta Ukrainy*. 15.01.2025. URL: <https://www.president.gov.ua/news/vitannya-prezidenta-ukrayini-osobovomu-skladu-veteranam-upra-95429> (date of access: 30.03.2025).